

viemään kortin takaisin kaikkia mokin ja ottamaan rahansa pois.

Lopuksi huomautetaan, että joulunotto-illan ohjelmaa tulee olemaan etupäässä lapsilta. Saapukaa kuulemaan sitä.

Muuten toivon hauskaa joulua ja tarmokasta taisteluintoa Toverittaren lukijoille ja myös paljon uusia tilauksia. Toverittarelle vuonna 1918.

MARIA.

MCNESSE, PA.

Tällä kertaa päätin kirjoittaa pari sanaa tulevasta joulusta — joulusta. Joulusta — se on joskus ollut hauska joulusta — vaan nyt, sodan turmelemana riennetään luokseemme kävään ja ilman mitään toivoa ilosta. Annetaanko me tammänkin joulun mennä niinkuin joulukin haluaivat vai ryhdytäänkö me selkeisiin toimenpiteisiin että voidaan sanoa: kaikille suloinen rauha! — Tällöin voi kansa avata silmänsä pimeydestä — valoisaan sossialismiin. Nousekaa ihmiset, herättäkää, alkää antako kapitalistit enää vetää teitä neistä. Te voitte saada aikaan jotain jos vaan haluatte. Ehkä tässä onkin jo tilaa. Lopetan siis tämän jutun toivomalla, että voidaan jotain saada aikaan että ei joudu enään viattomia ihmisiä surmattavaksi, kansan, meidän tyhmyytemme tähden.

Sananen osaston joulupuhusta — suuri kappale — Edmond Kean — toivotetaan saatavan näyttämöllemme ja yllä se melkein varma onkin. Kappale, minun tietäkseni, on semmoinen, että se kysyy paljon voimia, sillä henkilöitä siinä tarvitaan paljon ja näyttelijöitä on lehterillä, haalissa ja tietytystikin näyttämöllä. Hauska kappale se on jos osastun hyvin menemään. Toivon kuitenkin oikein hyvää menestystä.

Kalle Ojala, osastomme jäsen ja myös osaston johtajan jäsen, kuoli sunnuntaina, marrask. 25 p., sairastuttuaan suolikuumeesta noin pari viikkoa. Jälkeen jäi suuremman suuri tuttavapiiri. He muistelevat surulla niin hyvää poikaa kun hän oli; aina osaston hommissa ja muutenkin hyvin siisti ja hyvä, auhis antamaan sellaisia ihmisiä jotka olivat apua vailla. Kepeät mulat vainajan haudalle — hän levätköön rauhassa.

Koivisto, myös osaston jäsen, on heikkona sairaana. Osaston kokouksessa yritettiin saada hänelle hoitajia, vaan kun ei kukaan ruvennut, niin hankittiin hänelle sairaanhoitaja, jonka toivomme parantavan sairautta hyvin pian. Minä puolestani toivon pikaista parantamista. Lopetan ja toivon niin hauskaa joulua kaikille kuin on mahdollista.

ALINA SORJONEN.

DAISYTOWN, PA.

Osaston ompeluseuran kokouksessa päätettiin kirjoittaa Toverittareen, niistä meidän ompeluseuran myyjäisistä, jotka meillä oli 8 p. jouluk., ja jotka onnistuivat, kylmästä ja tuurkkysestä ilmasta huolimatta, oikein hyvin. Meidän emäntäväki otikin taas oikein yksimielisesti silmänsä suhteesta, että jokainen haallille mennessään, voi kahvina. Kastamiset riittivät oikein hyvin ja vielä lopuksi saatiin ryydyä huutokappalla iso kasa nussia. Siellä oli ohjelmassa puhe, runo, laulu ja kahvurustien myynti, ja sitte ne ompeluseuran naisten valmistamat tavarat, jotka menivät kaupaksi hyvillä hinnoilla. Miehet olivatkin lähteneet haallille paksuman rapussin kanssa. He huutivat tavaraita kilvan. Siitä huomasi, että antavat ne miehet arvon meidän naisten käsitöille. Lausun siitä ompeluseuran puolesta lämpimät kiitokset kaikille avustajille. Meidän itämien rahallinen tulos oli \$216.00. Se on kallis summa näinkin vähäisen joukon keskuudesta. Tuloista päätimme heti tilittää huvitoimikunnalle 175 dollaria ja loput jätetään ompeluseuran pohjarahaksi. Sillä päätimme alkaa joulun jälkeen taas uudestaan ja uudella innolla valmistelemaan käsitöitä; sitä näette, että me naiset emme ole niinkään nukkuvaa joukkoa vaan haluamme kantaa kortemme samaan kekon miesten ansua. Haalimme uudistuksessa taas tulikin velkoja koko paljon mutta ompa sinne nyt paljon huvittavampi mennä, kun on tilaa enempää kaikille hommille, joten toimintamme tulee ehkä monta vertaa virkeämmäksi. Tähän saapuu joka viikko myöskin uusia ihmisiä ja näy-

tävät olevan järjestään meidän joukkoamme kuuluvia, siis vanhoja taistelevia veteraaneja. Asuivat täällä vain tahtovat loppua, kun yhtiö ei ole laittanut uusia. Tämä yhtiö se on ahaakin nämä työläisten asunnot laittanut niin käytännöllisiksi, että raitis ilma ei näistä puutu eikä tarvitse ulos kävelyille lähteä raitista ilmaa hankkimaan; saa vain unin ääressä istua, ja jos jalkaa yämmittää niin tuuli puhaltelee toiselle puolelle ja jos luislemaan mieli tekee niin keittiön lattialla se käy laatuun kun joka pistoketta heti jäätyy, joka lattialle tipauttaa vaikka huti aina puottaa. Eikös olekin herttaiset meidän työläisten asunto-olot. Vai olisiko korjauksista?

HILDA PENNALA.

DUNBLANE, SASK., CAN.

Terve, Toverittaren toimitus ja lukijat. Kohta on uusi vuosi tuleva ja antava meille taas uusia kokemuksia ja kärsimyksiä.

Huolimatta siitä vaikka aina toivotetaan kirjellä ja suilla onnellista Uutta vuotta, vaan siltikin yhtenä pettyneenä toivossani, toivon taas onnellista uutta vuotta; toivotan koko mailmalle.

Myöskin paksin hieman paikkakuntamme riennosta. Osasi se talvi jo tännekin ja kylmä onkin. Jo marraskuun viimeisinä päivinä alkoi satamaan lunta. Pian tulee taas se vuosikokous; siis saavumme kaikki paikalle. Onhan mukava, että saa vaihtaa virkojaan muutteeksi, tälli ottaa uusia, että entiset virkailijat saavat lepoa. Kyllä on ollut paljon hommaa ja olisi ollut paljon kirjoittamisen arvoistakin tämän syyskesän aikana paikkakunnallamme, vaan kirjeenvaihtaja näyttää ikäänkuin tahotoisi antaa sellaisen käsitöiden vaihtolohjan, että täällä aivan nukutaan. Vaan ei ole pillit niin päinkään, sillä iltamia on ollut tuhka theään. On ollut pasketti-iltamia, kukka-iltamia, ohjelma- ja tanssi-iltamia; myös ompeluseuran myyjäisiltamat, joista kaikista on kerääntynyt sievonen summa.

Ja onpa Sefa Lepistökin käväsyt hyvillä puheillaan innostamassa täällä tovereita, kunhan ei nyt vaan alkavan talven pakkaset saisi kovin suurta lamaanuusta aikaan. Lemmen jumalatar on liikuskellut theään kylällemme tätä nykyä, viimeiset jotka Amor on yhteen liittänyt, ovat August Pulkka ja Salmu West. Samoin tekee työtään sodan jumala. Hyvin ovat kohtelilla tuulella herrut kuin niin hyvää huolta pitävät nuorikaisten terveysuhteista.

Tuon tuostakin tulee, määräykstä, että tulkaapas pojat lääkkarin syynin; sitten tarkastetaan, onko poika kyllin terve kuletettavaksi harjoittelemaan. Hm! Kunnista kohtelisuutta, vain kallisshintaista. Terveet ja reippaat riistetään pois elämästään ja raihnaiset jätetään.

Niin sitä nykyistä ihmisrotua jalostetaan. Täällä on vielä paljon, jotka nukkuvat sikeää unta tämän kauhean viestijärjestelmän inhoittavassa helmassa. He eivät otavaiukseen ajatella mistä joutuu häitä ja kurjuus. He eivät uskalla käyttää aivojaan, he eivät tohdi ajatella. Voi kaikkein kallein mitä ihmisellä on! Ja he rakat sen parhaan arteen halveksien tukahuttavat ja sanovat että sen ääntä ei saa kuunnella. Rukoilemalla he koittavat päästä läpi kaikista vaikeuksista.

Jaa, on ollut saarnaaja Matti Koski Bollasta, kylällemme pitämässä jumalanpalveluksia, myös rippikoulua. Ei yhtään ruunankummaa pitäisi jäämään. Ruunankumilla, tuolla ifin-kuisella, merkityksöttömällä nimityksellä, ne aikovat jo pelottaa sossialistien lapsiakin ottamaan viiniryppyn ja leipäkipeneen suuhunsa. Kehuskelevat, että sitten olet oikein kelpo ihminen, etkä mikään ruunankummi.

Niin, moröllähän sitä lapsia nukkumaan peloitellaan.

Ja lopuksi miehillemme. Koska meille nyt tulee oma puoluetehtikin, niin antakaapas näkyä joitakin rivejä "Vapaudessa" tähtätkin. Olisi hauskaa lukea, mitä kuuluu.

Riittäköön tämä teitä yksi kerraksi. Tervehdys kaikille köyhälistöisiköille.

OLGA VAARA.

BELDEN, N. DAKOTA.

Kylmäksi meni Beldenin talvetkin. Ei ne sentään oman ajan kovia ole. Kuulee usean mainitsevan, että kyllä onkin ollut aivan tamm- ja helmik, pakkaset jo näin ennen joulua; eipä tahdo taretä vaikka kuinka uuneja kuumentaisi. Se on vielä pahempi kun polttoaineet ovat lujassa, nimittäin kolt. Niitä ei saa kuin puoli tonnia yhden osalle; siihenkin tarvitaan oikein vannonaiset, kuulustellaan jos mies puhuu totta. Ei saa olla ilkoja takana —

Kaikella lailla niitä tällaisena aikana ihmisiä ahdistellaan, vielä kun elintarpeet kohoaa hinnoissa aina vaan. Kyllä se köyhä koettelee täällä mailmassa tuon yhden elämän ylläpito. — S. s. osasto on puhanut, että juhlittaisiin joulunäyttämönä haallilla; sinne on ajottu laittaa kuusi ja toivottaisiin, että signe saataisiin jonkinlaista ohjelmaa, että meilläkin olisi edes kerran vuodessa jotain ojelmaa iltamissamme, eikä aina vain paljasta tanssia.

Täältä on mennyt kansalaisiamme mikä minnekin jatkamaan työläisten armeijaa, metsä- ja kalvantonseudulle. Huono vuodentulo se ajaa farmiseudullakin etsimään elannon lisää. Ajatelkaa, tarvitseeko rikasten sitä tehdä. Ne lähtevät talveksi lämpösempiin maihin viettämään ihanaa talvea. Kerran sanoi yksi valmo, että viisaudellaan ne rikkaat kokoavat tavaraa. On se ihme sitten, kun niin äärettömän paljon on tyhmiä, jotka antavat ryöstää; sillä se on ryöstöä kun toinen raataa läpi vuoden pötyssä pysyäkseen ja toisella on aikaa huvituksiin ja varoja kaikkeen tuhluukseen. Vaan niinhän sitä uskotellaan, että jumala loi alussa köyhät ja rikkaat, mutta minä luulen että jumala loi jollekin kivistä omantunnon, ja he voivat sitten viedä toiset omasta kipeneen niissä suinkin rahat; ja toiset taas loi jumala niin tyhmiksi, että antavat vetää nokasta itseään oikein lujasti ennenkuin heräävät. Herättäkää jo kaikki työn raajat, ettette luota toiseen, vaan itseenne, ja joukkona rynnäkään eteenpäin; kaikki vilpistelijät syrjään, että kerrankin, ennenkuin tämä maapallo häviää olemattomiin, sen pinnalla viettäisiin rauhan joulujuhla, jossa toinen voisi toistaan rehellisesti ja puhtaalla omallatunnolla silmin katsoa ja veljen käden tosi veljeydellä oientaa, ei minään Kainin jälkeläisenä.

Tästä kirjeestäni tull jouluepitöla, mutta senlaistahan jouluna saarnataan ja veljataan virsiä, ja samahan se, minkälaisen saarnan itsekin haluan pitää ja mitä haluan tehdä. Minä puolestani tykkäisin tällaisesta saarnasta. Ja että se toteutuisi myös pian. Se olisi minun toivoni. Hoista joulua kaikille raataja-siskoille ja veljille. Joutuneeke tämä ennen joulua Toverittaren palstoille. Viettäkö joulunne niin hauskaasti kuin voitte. En yhtään kahehd. Mutta muistakaa aina olla rehellisiä luokkatähtelöitä. Kikää olko jarruna työväen ilkeelle sillä olet on kyllin kurjat, kurjemmiksi. Ne eivät voitulla pahemmiksi enää jos työn jättäminenkin on ohjaksissa, eikä se suuri sakk, johon on merkitty dollarin kuva.

AINA H.

BOSTON, MASS.

Ne osaston vaimoimisten toimeenpanemat itamat kiitospäivänä onnistuivat moitteettomasti. Ohjelma oli hyvä ja vaihteleva ja suoritettiin se kohtalaiseen hyvin. Tulopuolikin kohoten tälläkertaa heidän viimevuotisesta itamastaan, joten eteenpäin ovat "akatki" menneet.

On meidän poikamiesten toiminnalle kuolinvirsiä seipettyä ja laulettua, vaan nyt he oikein repäseyällä meiningillä alkavat t. k. 15 p:nä näyttää, mitä he ovat tämän kahden vuoden aikana mielessään mieitneet, joten pian saadaan nähdä mihin ne pystyvät ja onko heissä poikaa.

Tyttöihmistenkin istunnot ovat jo alkaneet. Se meidän joukko tällä kertaa on pieni, vaan eihän tytöt perään anneta ja taaksepäin kuleta? Eihän? Näytetään parempaa kurssia vaan. Jokaisen, ken pitää tyttö-nimeään arvossa, on tullut kokoukseen ja käytävä säännöllisesti, että saadaan aslat hyvään järjestykseen. Alkaa, milloin itama pidetään, ei ole

vielä tarkalleen määrätty, vaan se tuonempaan ilmoitetaan.

Ompeluseuran toiminta on ollut koko kesän hyvin hiljaista, vaan nyt sillä on taas heräämisen talveita, sillä viimeisessä osaston kokouksessa valittiin henkilöt kutsuamaan kokousta kokoon. Aletaanhan taas koontua neulomaan työväentalolle, torstai-iltapäivisin. Siellä omahenkilössä seurassa saa parhaimpaa ajankulua ja tuteehan sekin aika uhrautua oman aatteemme eteen.

Joulumme ei meidän tarvitse tänavuonnaakaan yllä ikävissämme viettää, sillä osaston talolla tullaan silloinkin yhteisesti jakamaan niin ilot kuin surutkin. Joulunäyttämönä näyttele osaston näytelmäseura kaumiin. "Marin". Jokainen tietysti haluaa sen nähdä.

Kuusijuhlaa vietetään joulunäyttämönä. Tähän tilaisuuteen on vapaa sisäänpääsy kaikille.

Hyvää menestystä Toverittarelle seuraavallakin vuodelle.

—nti.

HALUTAAN!

Mieluummin keski-ikäinen NAINEN hoitamaan taloutta neljä-henkiseen perheeseen, ja joka samalla olisi äidin sijainen lapsille, joista nuorin on 10-vuotias, joko heti eli 1:stä p. tammikuuta 1918.

Palkasta y.m. kirjottakaa osotteella

E. Moisio,

Port Moody, B. C.

UUSI KERJÄLÄINEN

Laulusekainen näytelmä kolmessa näytöksessä.

Kirj. KLAUDIE PARKKONEN.

Tarjotaan työväen näyttämölle. Ne huvitoimikunnat ja näytelmäseurat, jotka eivät ole voineet saada kuvaehmaa "Kerjäläinen" viime aikoina, koska kirjat ovat loppuneet, voivat ottaa myöskin tämän huomioon ja saada se nyt laajennettuna ja korjattuna. Nuotit seuraavat mukana. Kappale on komeella kirjoitettu ja voidaan sitä lähettää useammalle taholle kerralla.

Osoite: K. P., 15 Dingwall Ave., Toronto, Ont., Canada.

NAISET HUOM!

Koti koruompeluneita, kehkyksiä ja malleja myöpi — sekä myös antaa opetusta edelläänottujen koneitten käytössä. Kone ja oppi \$3.50.

Hanna Hannula,

104—9th Ave., Seattle, Wash.

HANNAN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään jokaisen väkän torstaina, kello 8 i.p.p. Huom! Kahvia saatavana joka kokouksen loputtua.

HOQUIAMIN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla, Ahjola-sa, joka torstai, kello 2 i.p.p. Osoite: 315—10th St., Hoquiam, Wash.

PORTLANDIN S. S. O. osaston ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla joka toinen torstai-iltana, kello 8. — Osoite: 719 Montana Ave.

ROSSLAND, B. C., Canada, S. S. O. osaston (Box 454) ompeluseura kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena torstai-iltana kello 7:30 Kansantalossa, jossa s. s. osaston kokouksella on vapaa toinen sunnuntai kello 3 i.p.p.

ASTORIAN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla joka torstai-iltana, kello 8. Osoite: 262 Taylor Ave.

MULLAN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään joka torstai-iltana Suomessa, kello 8 i.p.p. Kaikki tervetulleita.

WAUKEGANIN, Ill., S. S. O. viralliset kokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena sunnuntaina, alkaen kello 2 i.p. — Osaston ompeluseuran kokoukset ovat joka kuukauden toisena torstaina, alkaen kello 2 i.p.p. Kahvia kokouksen loputtua.